

بسم الله الرحمن الرحيم

دستور زبان لکی

برنجارش

علی ایوتوندی (ایتموندی)

www.Ketab.ir

ایوتوندی، علی، ۱۳۶۶ -	سرشناسه
دستور زبان لکی / به نگارش علی ایوتوندی (ایتیوندی).	عنوان و نام پدیدآور
قم: عصر جوان، ۱۳۹۹.	مشخصات نشر
۴۷۵ص.	مشخصات ظاهری
۲-۲۵۳۰۸۲-۶۲۲-۹۷۸	شابک
فیبا	وضعیت فهرست نویسی
کتابنامه: ص. ۴۷۲-۴۷۵.	یادداشت
لکی -- دستور	موضوع
Laki language (Iran) -- Grammar	موضوع
۳۲۸۶PIR	رده بندی کنگره
۳ ۹۶۴	رده بندی دیویی
۶۱۸۶۶۰۲	شماره کتابشناسی ملی

شناسنامه

دستور زبان لکی	عنوان:
علی ایوتوندی (ایتیوندی)	نویسنده:
عصر جوان	ناشر:
اول / ۱۳۹۹	نوبت و تاریخ چاپ:
۵۰۰ نسخه	شمارگان:
۸۰۰۰۰ تومان	قیمت:

مرکز پخش:

قم، پاساژ قدس، طبقه ی آخر، پلاک ۱۶۷، انتشارات عصر جوان

تلفن همراه: ۰۹۱۲۵۵۲۸۴۸۰

تلفن ثابت: ۰۲۵-۳۷۷۳۰۰۳۷

تقدیم بہ:

قائم آل محمد (عج)

www.Ketab.ir

فهرست

۲۹ مقدمه

فصل اول : آشناسی زبان لکی و شناختی بر رسم الخط لکی

۳۵ مقدمه

۳۵ مصوت‌های زبان لکی

۳۵ ۱ مصوت‌های ساده

۳۶ ۱.۱ شناختی بر مصوت‌های ساده‌ی لکی

۴۱ ۱.۲ شناخت مصوت‌ها از طریق تقابل آنها

۵۱ ۲ مصوت‌های مرکب

۶۱ صامت‌های زبان لکی

۶۲ ۱ شناختی بر صامت‌های لکی

۶۴ ۲ شناختی بر صامت‌های لکی از طریق تقابل

۶۴ ۱-۱-۱ تقابل حروف ب، پ، م، ف

۶۴ ۲.۱ تقابل حروف ت (ط)، د، ذ

۶۴ ۲.۲ تقابل حروف س (ش، ص)، ژ، ش، ژ

۶۴ ۲.۳ تقابل حروف ز (ذ، ظ، ض)، د، ت

۶۵ ۲.۴ تقابل حروف ج، چ، ز، ژ، ش

۶۵ ۲.۵ تقابل حروف ک، ق، گ

۶۵ ۲.۶ تقابل حروف ر، ل، ل، آل

۶۵ ۲.۷ تقابل حروف و، ق، ب، ف، پ

۶۵ ۲.۸ تقابل ن، م، ن

۶۶ ۲-۱-۱ حرف خ (x)

۶۷ ۲.۹ حرف گ (g)

۶۷ ۲.۱۰ حرف ه (h)

۶۷ ۲.۱۱ حرف غ (gh)

۶۸ ۲.۱۲ حرف ڈ (ḍ)

۶۸ ۲.۱۳ حرف ڏ (ḍ)

۶۹ ۳ تقابل همه‌ی صامت‌های لکی با هم

۷۰ آشنایی با رسم الخط لکی

۷۲ ۱ مثالی به رسم الخط لکی

فصل دوم : کلیات

۷۷ انواع کلمه:

۷۷.....	جمله:
۷۷.....	نقش کلمه ها در جمله
۷۷.....	۱ نهاد:
۷۸.....	۲ مسند: (اسناد داده شده)
۷۸.....	۳ مفعول:
۷۹.....	۳.۱ نکته‌ی مهم:
۷۹.....	۴ متمم:
۸۰.....	۵ صفت:
۸۰.....	۶ مضاف الیه:
۸۱.....	۶.۱ نکته‌های بسیار مهم:
۸۲.....	۷ معطوف:
۸۲.....	۸ قیید:
۸۳.....	۹ منادا:
۸۵.....	فصل سوم : فعل در لکی
۸۷.....	مفاهیم اصلی فعل
۸۸.....	۱ مفهوم کار یا حالت:
۸۸.....	۲ مفهوم شخص:
۸۸.....	۳ مفهوم افراد یا جمع:
۸۹.....	۴ مفهوم زمان:
۸۹.....	۵ صرف فعل
۹۰.....	۵.۱ قسمت های مختلف فعل (جزء پیشین - ریشه یا بن - شناسه)
۹۱.....	ریشه افعال و مشتقات آن
۹۱.....	۱ ساخت بن ماضی
۹۲.....	۲ ساخت بن مضارع
۹۳.....	ساختمان افعال:
۹۳.....	مشتقات فعل:
۹۴.....	ساختمان فعل
۹۴.....	همکرد
۹۵.....	فعل های لحظه‌ای و تداومی
۹۶.....	زمان دستوری، زمان تقویمی

۹۶	افعال تام (خاص)، ربطی (عام)، ناقص، معین.....
۹۷	۱ فعل معین.....
۹۷	۲ فعل ربطی.....
۹۷	۳ افعال شبه معین.....
۹۷	۴ افعال کمکی.....
۹۸	۵ فعل های ناقص.....
۹۸	وجوه فعل.....
۹۹	عبارت های فعلی:.....
۱۰۰	فعل های لازم یک شخصه.....
۱۰۱	لازم و متعدی.....
۱۰۱	۱ نکته ی لازم.....
۱۰۲	۲ متعدی ساختن فعل لازم.....
۱۰۲	۲.۱ انواع ریشه فعل در زبان لکی.....
۱۱۰	۳ متعدی ساختن فعل متعدی.....
۱۱۱	۴ متعدی کردن برای داشتن متمم.....
۱۱۱	معلوم و مجهول.....
۱۱۲	۱ اگر فعل لازم باشد.....
۱۱۳	۲ اگر فعل متعدی باشد:.....
۱۱۳	۲.۱ اگر فعل متعدی از فعل لازم ساخته شده باشد:.....
۱۱۴	۲.۲ اگر فعل متعدی از فعل متعدی ساخته شده باشد،.....
۱۱۶	فعل دو وجهی:.....
۱۱۶	روساخت، ژرف ساخت.....
۱۱۷	تنازع.....
۱۱۷	زمان های فعل.....
۱۱۷	۱ ضمایر فاعلی پیوسته به فعل.....
۱۱۸	۱.۱ اگر فعل به غیر «ی» و «و» ختم می شود:.....
۱۱۹	۱.۲ اگر فعل به «ی» ختم می شود:.....
۱۱۹	۱.۳ اگر فعل به «و» ختم می شود:.....
۱۲۰	۲ ضمایر فاعلی در برخی لهجه های لکی.....
۱۲۰	۲.۱ لهجه ی هرسینی.....
۱۲۱	۲.۲ لهجه ی الشتری.....
۱۲۳	۲.۳ لهجه ی روستای ریمله.....

۱۲۴	۲.۱ لهجه‌ی بیرانوندی.....
۱۲۶	۲.۲ لهجه‌ی عثمانوندی.....
۱۲۸	۳ فعل ماضی.....
۱۲۹	۳.۱ ماضی ساده(ماضی مطلق) نزدیک.....
۱۳۰	۳.۲ ماضی مطلق(ساده) دور.....
۱۳۱	۳.۳ ماضی استمراری نزدیک.....
۱۳۳	۳.۴ ماضی استمراری دور.....
۱۳۴	۳.۵ ماضی نقلی نزدیک.....
۱۳۵	۳.۶ ماضی نقلی دور.....
۱۳۶	۳.۷ ماضی نقلی - استمراری نزدیک.....
۱۳۷	۳.۸ ماضی نقلی - استمراری دور.....
۱۳۷	۳.۹ ماضی بعید نزدیک.....
۱۳۸	۳.۱۰ ماضی بعید دور.....
۱۳۹	۳.۱۱ ماضی بعید نزدیک.....
۱۴۰	۳.۱۲ ماضی بعید دور.....
۱۴۱	۳.۱۳ ماضی ملموس.....
۱۴۲	۳.۱۴ ماضی بعید استمراری نزدیک.....
۱۴۳	۳.۱۵ ماضی بعید استمراری دور.....
۱۴۴	۳.۱۶ ماضی ساده - نقلی نزدیک.....
۱۴۵	۳.۱۷ ماضی ساده - نقلی دور.....
۱۴۵	۳.۱۸ ماضی ساده - ملموس نزدیک.....
۱۴۶	۳.۱۹ ماضی ساده - ملموس دور.....
۱۴۷	۳.۲۰ ماضی نقلی -استمراری - ساده نزدیک.....
۱۴۸	۳.۲۱ ماضی نقلی - استمراری - ساده دور.....
۱۴۹	۳.۲۲ ماضی نقلی - ساده نزدیک.....
۱۵۰	۳.۲۳ ماضی نقلی - ساده دور.....
۱۵۱	۳.۲۴ ماضی التزامی نزدیک.....
۱۵۲	۳.۲۵ ماضی التزامی دور.....
۱۵۳	۳.۲۶ ماضی بعید- نقلی - استمراری نزدیک.....
۱۵۴	۳.۲۷ ماضی بعید- نقلی - استمراری دور.....
۱۵۴	۳.۲۸ ماضی التزامی - نقلی.....
۱۵۵	۳.۲۹ ماضی التزامی -نقلی - استمراری.....
۱۵۶	۳.۳۰ ماضی ساده -التزامی -نقلی نزدیک.....
۱۵۷	۳.۳۱ ماضی ساده- التزامی -نقلی دور.....
۱۵۸	۳.۳۲ ماضی ملموس نقلی.....
۱۵۹	۳.۳۳ توجه و یادآوری مهم.....
۱۵۹	۴ مضارع.....
۱۵۹	۴.۱ مضارع اخباری.....

۱۶۱	۲۴.۲- مضارع التزامي
۱۶۲	۳۴.۳- مضارع ملموس
۱۶۳	۴۴.۴- مضارع اخباري - التزامي
۱۶۳	۵ آينده
۱۶۴	۵.۱ آينده مطلق
۱۶۵	۵.۲ آينده التزامي نزديک
۱۶۶	۵.۳ آينده التزامي دور
۱۶۶	۵.۴ آينده اخباري نزديک
۱۶۸	۵.۵ آينده اخباري دور
۱۶۹	۶ فعل امر
۱۶۹	۶.۱ طرز ساخت فعل امر
۱۷۸	۶.۲ يادآوری مهم
۱۷۸	۷ فعل نهی
۱۷۸	۷.۱ طرز ساخت فعل نهی
۱۸۶	۸ يادآوری مهم
۱۸۷	۹ صيغه دعا
۱۸۷	مطابقت فعل با نهاد
۱۸۸	موارد استعمال افعال
۱۸۸	۱ موارد استعمال ماضی ساده (مطلق)
۱۸۸	۲ موارد استعمال ماضی نقلی
۱۸۹	۳ موارد استعمال ماضی استمراری
۱۹۰	۴ موارد استعمال ماضی نقلی مستمر
۱۹۰	۵ موارد استعمال ماضی بعید
۱۹۰	۶ موارد استعمال ماضی ابعید
۱۹۰	۷ موارد استعمال ماضی التزامی
۱۹۱	۸ موارد استعمال ماضی ملموس
۱۹۲	۹ موارد استعمال ماضی ملموس نقلی
۱۹۳	۱۰ موارد استعمال مضارع اخباری
۱۹۳	۱۱ موارد استعمال مضارع التزامی
۱۹۴	۱۲ موارد استعمال مستقبل
۱۹۴	فعل مثبت و منفي
۱۹۴	۱ منفي سازی فعل
۱۹۵	فعل وصفی

- ۱ شرایط استعمال فعل وصفی ۱۹۵
- ۲ استعمال فعل وصفی به جای برخی ساخت‌ها ۱۹۶
- فعل‌هایی که مفعول دوم (= تمیز) می‌گیرند: ۱۹۷
- ۱ فرق تمیز با قید ۱۹۷
- پیشوندها و پسوندهای فعلی ۱۹۸
- ۱ «[ā]» ۱۹۸
- ۲ «[erā]» ۱۹۸
- ۳ «[äör]» ۱۹۹
- ۴ «[ér]» ۱۹۹
- ۵ نکته‌ی مهم ۲۰۰

فصل چهارم: اسم در لکی ۲۰۱

- انواع اسم ۲۰۴
- ۱ اسم عام ۲۰۵
- ۲ اسم خاص ۲۰۵
- ۳ اسم معرفه ۲۰۷
- ۳.۱ علامت رفع ابهام از اسم معرفه ۲۰۸
- ۳.۲ اقسام اسم معرفه ۲۰۸
- ۴ اسم نکره ۲۱۰
- ۴.۱ علامت‌های اسم نکره ۲۱۰
- ۴.۲ ضمائر فاعلی پیوسته به اسم ۲۱۱
- ۵ اسم ساده ۲۱۳
- ۶ اسم مرکب ۲۱۳
- ۷ اسم مفرد ۲۱۴
- ۸ اسم جمع بسته شده ۲۱۴
- ۸.۱ نشانه‌های جمع در زبان لکی ۲۱۴
- ۹ اسم جمع: ۲۱۵
- ۱۰ جمع‌های عربی در لکی: ۲۱۶
- ۱۱ اسم ذات ۲۱۸
- ۱۲ اسم معنی ۲۱۸
- ۱۳ اسم مشتق ۲۱۹
- ۱۴ اسم جامد ۲۱۹

۲۱۹	۱۵ مصدر
۲۲۰	۱۵.۱ مصدر مرخم
۲۲۰	۱۵.۲ اسم مصدر
۲۲۱	۱۶ اتباع
۲۲۱	۱۷ اسم آلت
۲۲۲	۱۸ اسم صوت
۲۲۳	۱۹ اسم مصغر
۲۲۳	۲۰ اسم مبالغه
۲۲۴	حالات دو اسم نسبت به هم
۲۲۴	۱ مشابه
۲۲۵	۲ مترادف
۲۲۵	۳ متضاد
۲۲۶	۴ بدل
۲۲۶	۵ تمیز
۲۲۶	۶ قید
۲۲۶	۷ تأکید
۲۲۶	۸ عطف
۲۲۷	۹ وصف
۲۲۷	۱۰ مکمل
۲۲۷	اسم و گروه اسمی
۲۲۷	نقش های اسم و گروه اسمی در جمله
۲۲۸	۱ نقش اصلی و غیر اصلی
۲۲۸	۲ نقش نهادی
۲۲۹	۳ نقش مفعولی
۲۲۹	۴ متمم
۲۳۰	۵ نقش قیدی
۲۳۰	۶ نقش اسنادی
۲۳۰	۷ نقش تمیزی
۲۳۰	۸ نقش بدلی
۲۳۱	۹ نقش منادایی
۲۳۱	۱۰ نقش اضافی

فصل پنجم : صفت درلکی ۲۳۳

صفت بیانی: ۲۳۵

۱ صفت بیانی ساده: ۲۳۵

۲ صفت بیانی فاعلی: ۲۳۶

۲.۱ اقسام صفت فاعلی: ۲۳۶

۳ صفت بیانی مفعولی ۲۳۸

۴ صفت بیانی نسبی ۲۳۹

۴.۱ یادآوری: ۲۴۰

۵ صفت لیاقت ۲۴۰

۶ درجات صفت بیانی ۲۴۱

صفت اشاره: ۲۴۲

۱ صورت‌های دیگر از صفت اشاره ۲۴۳

۱.۱ نکاتی درباره‌ی صفت اشاره در زبان لکی ۲۴۴

صفت شمارشی ۲۴۵

۱ صفت شمارشی ساده ۲۴۶

۲ صفت شمارشی ترتیبی ۲۴۷

۳ صفت شمارشی کسری (عدد کسری) ۲۴۸

۴ صفت شمارشی توزیعی: ۲۵۰

۵ صفت شمارش تردیای ۲۵۰

صفت پرسشی ۲۵۰

۱ انواع صفت پرسشی از نظر مفهوم ۲۵۱

۲ یادآوری ۲۵۲

صفت تعجبی ۲۵۲

صفت میهم ۲۵۳

۱ ساخت صفت میهم ۲۵۴

صفت پسین ۲۵۴

صفت پیشین ۲۵۵

یادآوری مهم ۲۵۵

فصل ششم : ضمیر در لکی ۲۵۷

مرجع ضمیر ۲۵۹

۲۵۹..... اقسام ضمیر

۲۶۰..... ۱ ضمیر شخصی

۲۶۱..... ۱.۱ ضمیر شخصی منفصل یا گسسته:

۲۶۴..... ۱.۲ ضمیر شخصی متصل یا پیوسته

۲۶۵..... ۲ ضمیر مشترک

۲۶۵..... ۳ ضمیر اشاره

۲۶۷..... ۴ ضمیر پرسشی

۲۶۸..... ۵ ضمیر تعجبی

۲۶۸..... ۶ ضمیر مبهم

۲۶۹..... ۷ ضمیر ملکی

۲۶۹..... کاربرد و نقش ضمیرها:

۲۶۹..... ۱ ضمائر شخصی ناپیوسته

۲۶۹..... ۱.۱ نقش نهادی

۲۷۰..... ۱.۲ نقش مسندی

۲۷۰..... ۱.۳ نقش مفعولی

۲۷۰..... ۱.۴ نقش مضاف الیهی

۲۷۰..... ۱.۵ نقش متمم فعلی

۲۷۰..... ۱.۶ نقش منادائی

۲۷۰..... ۲ ضمائر شخصی پیوسته

۲۷۰..... ۲.۱ نقش مفعولی

۲۷۱..... ۲.۲ نقش متممی

۲۷۲..... ۲.۳ نقش مضاف الیهی

۲۷۲..... ۳ ضمیر مشترک

۲۷۲..... ۳.۱ نقش نهادی

۲۷۲..... ۳.۲ نقش مسندی

۲۷۲..... ۳.۳ نقش مضاف الیهی

۲۷۳..... ۳.۴ نقش مفعولی

۲۷۳..... ۳.۵ نقش متمم فعلی

۲۷۳..... ۳.۶ نقش تمییزی

۲۷۳..... ۳.۷ نقش بدلی

۲۷۳..... ۴ ضمائر ملکی

۲۷۳..... ۵ ضمائر اشاره

۲۷۳..... ۵.۱ نقش نهادی

۲۷۳..... ۵.۲ نقش مفعولی

۲۷۳..... ۵.۳ نقش متمم فعلی

۲۷۳ ۵.۴ نقش بدلی

۲۷۴ ۵.۵ نقش مضاف الیهی

۲۷۴ ۶ ضمائر پرسشی

۲۷۴ ۶.۱ نقش نهادی

۲۷۴ ۶.۲ نقش مفعولی

۲۷۴ ۶.۳ نقش متمم فعلی

۲۷۴ ۶.۴ نقش مضاف الیهی

۲۷۴ ۶.۵ نقش تمیزی

۲۷۴ ۶.۶ نقش قیدی

۲۷۴ ۷ ضمیر تعجبی

۲۷۴ ۷.۱ نقش نهادی

۲۷۴ ۷.۲ نقش مفعولی

۲۷۵ ۷.۳ نقش متممی

۲۷۵ ۷.۴ ضمائر مبهم

۲۷۵ ۷.۵ نقش نهادی

۲۷۵ ۷.۶ نقش مفعولی

۲۷۵ ۷.۷ نقش مضاف الیهی

۲۷۵ ۷.۸ نقش متمم فعلی

۲۷۷ فصل هفتم : قید در لکی

۲۷۹ قید مختص

۲۸۰ قید مشترک

۲۸۱ اقسام قید از جهت معنی

۲۸۱ ۱ قید زمان

۲۸۳ ۲ قید مکان

۲۸۴ ۳ قید مقدار

۲۸۵ ۴ قید ترتیب

۲۸۶ ۵ قید نفی

۲۸۶ ۶ قید استثناء

۲۸۷ ۷ قید شرط

۲۸۷ ۸ قید تدریج

۲۸۷ ۹ قید آرزو

۲۸۸ ۱۰ قید سوگند

۲۸۸ ۱۱ قید انحصار

۲۸۸	۱۲ قید کیفیت
۲۸۸	۱۳ قید حالت
۲۸۹	۱۴ قید تصدیق و تاکید
۲۸۹	۱۵ قید پرسش
۲۸۹	۱۶ قید شک و تردید
۲۹۰	۱۷ قید تأسف
۲۹۱	۱۸ قید تعجب
۲۹۱	۱۹ قید تشبیه
۲۹۲	۲۰ یادآوری
۲۹۳	تبدیل صفت و اسم به قید در زبان لکی

فصل هشتم: شبه جمله در لکی

۲۹۷	اقسام شبه جمله:
۲۹۷	۱ شبه جمله‌ی امید و آرزو و دعا
۲۹۸	۲ شبه جمله‌ی تحسین و تشویق
۲۹۹	۳ شبه جمله‌ی درد و تأسف
۳۰۰	۴ شبه جمله‌ی تعجب
۳۰۰	۵ شبه جمله‌ی تنبیه و تحذیر
۳۰۱	۶ شبه جمله‌ی امر:
۳۰۱	۷ شبه جمله‌ی احترام:
۳۰۲	۸ شبه جمله‌ی جواب و تصدیق:

فصل نهم: حرف در لکی

۳۰۵	حرف‌های ربط
۳۰۶	۱ حرفهای ربط ساده:
۳۰۷	۲ حرفهای ربط مرکب:
۳۰۸	۲.۱ برخی از حرف‌های ربط مرکب
۳۱۰	۳ معنی و کاربرد حرفهای ربط ساده:
۳۱۰	۳.۱ آر (اگر) [ar]، آگر (اگر) [agar]،
۳۱۰	۳.۲ ولی (اما) [vali]،
۳۱۰	۳.۳ آری (باری) [arē]، بلن (بلی) [ballē]
۳۱۱	۳.۴ عیسا [isa]، عیساگ [isga]، عیسیگ [isg] (پس)

۳۱۱	تا (tā) ، [tā]
۳۱۱	چون (چون) ، [tā]
۳۱۲	اوچی (آنچه) ، [tā]
۳۱۲	«جا (چه)» ، [tā]
۳۱۲	گا (که) [ge]
۳۱۳	لیک [lik] ، لیکن [liken] (لیکن) ، [lik]
۳۱۳	نا (نه) [na]
۳۱۳	ییز [iiz] ، ییز [iiz] (ییز) ، [iiz]
۳۱۳	ؤ (و) [ö]
۳۱۳	هم (هم) [ham]
۳۱۴	یا (یا) [yā]
۳۱۴	حرف اضافه:
۳۱۴	۱ حرفهای اضافه ساده:
۳۱۵	۲ حرفهای اضافه مرکب:
۳۱۶	۳ معنی و کاربرد برخی از حرفهای اضافه ساده:
۳۱۶	۱ از (az) ، عی (از) [ē] ، عتر (از) [ēz]
۳۱۶	۲ الا (la) [elā]
۳۱۷	۳ ارد [ard] ، اگر د [agard] (یا)
۳۱۷	۴ ار (br) [bar]
۳۱۸	۵ ار (برای) ، [ar]
۳۱۸	۶ ازون (از بهر) [ařon]
۳۱۸	۷ ایتن (به او) [abēn]
۳۱۸	۸ ار (بر او) [aren]
۳۱۸	۹ از (از او) [ařen]
۳۱۸	۱۰ عی (از او) [ēzen]
۳۱۹	۱۱ ار (به سوی او) [erēn]
۳۱۹	۱۲ ار (به) ، [ar]
۳۱۹	۱۳ و (به) [va]
۳۱۹	۱۴ ا (به) [a]
۳۲۰	۱۵ عی (بی) [bē]
۳۲۰	۱۶ تا (تا) [tā]
۳۲۰	۱۷ جو (جز) [jwez]
۳۲۰	۱۸ چو (چون) [čü]
۳۲۱	۱۹ عی (در) [ē]
۳۲۱	۲۰ تتر (مانند) [ta:r]
۳۲۱	۲۱ مَر (مَر) [mar] ، مگر (مگر) [magar]
۳۲۱	۲۲ «مَری (مثل اینکه) [mari]» ، [mari]

۳۲۱	۳.۲۳ هماری (همچون) [hamāri]،
۳۲۲	۳.۲۴ وینا (مثل) [vina]،
۳۲۲	۳.۲۵ یادآوری
۳۲۲	حرف نشانه
۳۲۳	۱ نشانه ندا:
۳۲۳	۲ نشانه
۳۲۴	۳ نشانه اضافه

فصل دهم : ساختمان «کلمه ها» در لکی ۳۲۵

۳۲۷	کلمه ساده:
۳۲۷	کلمه مرکب:
۳۲۷	۱ ساختمان کلمه های مرکب
۳۲۸	کلمه های مشتق و جامد:
۳۲۹	۱ برخی از کلمه های مشتق در زبان لکی

فصل یازدهم : تجزیه و ترکیب در لکی ۳۳۰

۳۳۸	۱-۱۱ نکاتی درباره تجزیه و ترکیب
۳۴۰	۱ شناسه
۳۴۰	۲ ضمیر مستتر

فصل دوازدهم : جمله و اقسام آن در لکی ۳۴۱

۳۴۳	مقدمه
۳۴۳	اجزای جمله
۳۴۴	اقسام جمله
۳۴۴	گروه، واژه، واژک
۳۴۵	۱ تعریف واژک
۳۴۵	ارکان جمله
۳۴۵	جایگاه و ترکیب اجزای جمله
۳۴۵	۱ نهاد
۳۴۵	۲ فعل ربطی
۳۴۶	۳ فعل تام
۳۴۶	۴ مفعول

۳۴۶.	۵ متمم.....
۳۴۷.	۶ منادا.....
۳۴۷.	۷ بدل.....
۳۴۸.	۸ تمییز.....
۳۴۸.	۹ مسند.....
۳۴۸.	۱۰ مضاف الیه.....
۳۴۸.	۱۱ صفت بیانی.....
۳۴۹.	۱۲ قید.....
۳۴۹.	اقسام جمله براساس مفهوم.....
۳۴۹.	۱ جمله‌ی خبری.....
۳۴۹.	۲ جمله‌ی پرسشی.....
۳۴۹.	۳ جمله‌ی عاطفی.....
۳۵۰.	۴ جمله‌ی امری.....
۳۵۰.	۵ جمله‌ی شرطی.....
۳۵۰.	۶ جمله معترضه.....
۳۵۱.	۷ جمله‌ی دعایی.....
۳۵۱.	جمله از نظر داشتن فعل.....
۳۵۱.	۱ جمله‌ی فعلی.....
۳۵۲.	۲ جمله‌ی بی فعل.....
۳۵۲.	۳ جمله‌ی اسنادی.....
۳۵۲.	جمله‌ی مستقل و ناقص.....
۳۵۲.	۱ جمله مستقل.....
۳۵۲.	۱.۱ جمله‌ی ساده.....
۳۵۳.	۱.۲ جمله‌ی مرکب.....
۳۵۳.	۲ جمله ناقص.....
۳۵۳.	جمله مثبت و منفی.....
۳۵۳.	۱.۱ جمله مثبت.....
۳۵۳.	۱.۲ جمله منفی.....
۳۵۴.	اقسام جمله از نظر زمان.....
۳۵۴.	۱ جمله‌ی مطلق.....
۳۵۴.	۲ جمله‌ی مقید.....

شناختی بر ساختار جمله در لکی ۳۵۴

۱ نحوه‌ی جایگیری اجزای جمله ۳۵۵

۱.۱ یادآوری ۳۵۵

۱.۲ فاعل، فعل ۳۵۶

۱.۳ فاعل، فعل، مفعول ۳۵۶

۱.۴ فاعل، فعل، متمم ۳۵۶

۱.۵ فعل، فاعل، متمم، متمم ۳۵۷

۱.۶ فعل، فاعل، متمم، مفعول ۳۵۷

۱.۷ مسند، مسند الیه، فعل ربطی ۳۵۸

۱.۸ مسند، مسند الیه، مفعول، فعل ۳۵۸

۱.۹ مسند، مسند الیه، متمم، فعل ۳۵۹

بررسی ارگاتیو زبان لکی ۳۵۹

۱ جمله‌ی فعلیه ۳۵۹

۱.۱ اگر مفعول اسم عام و فاعل مجهول باشد ۳۵۹

۱.۲ اگر مفعول اسم عام و فاعل معلوم باشد ۳۶۱

۱.۳ اگر مفعول اسم خاص باشد و فاعل مجهول باشد ۳۶۳

۱.۴ اگر مفعول اسم خاص و فاعل جمله ذکر شده باشد ۳۶۵

۱.۵ جمله بدون مفعول باشد ۳۶۶

۲ جمله‌ی اسمیه ۳۶۷

۲.۱ جمله سه جزئی (مسندالیه، مسند، فعل ربطی) ۳۶۷

۲.۲ جمله چهار جزئی (مسندالیه، متمم، مسند، فعل ربطی) ۳۶۸

۲.۳ چند نکته‌ی مهم ۳۶۹

صرف افعال ربطی ۳۷۰

۱ فعل «ا» [a] (است) ۳۷۱

۲ ضمیر متصل مفعولی + فعل «ا» [a] (است) ۳۷۱

۳ فعل «کا» [ka] (است) ۳۷۲

۴ فعل «بی» [bi] (بودن/شدن) ۳۷۲

۵ فعل «هس» (هست) [has] ۳۷۳

۶ فعل «هس» (هست) [has] ۳۷۳

۷ فعل «ها» (هست) [hâ] ۳۷۴

بحث تکمیلی در جمله مرکب ۳۷۴

۱ اجزای جمله مرکب ۳۷۵

۲ راههای تشخیص جمله پایه و پیرو ۳۷۵

۲.۱ جمله پیرو به تاویل مصدر ۳۷۵

۳۷۶.....	۲.۲ جمله پیرو به تاویل صفت:
۳۷۷.....	۳ ضمیر اشاره در جمله مرکب

فصل سیزدهم : حذف در لکی ۳۷۹

۳۸۱.....	دلایل حذف:
۳۸۱.....	۱ عرف زبان:
۳۸۱.....	۲ حذف به قرینه لفظی:
۳۸۱.....	۳ حذف به قرینه معنوی:
۳۸۱.....	حذف فعل
۳۸۱.....	۱ به دلیل عرف زبان:
۳۸۲.....	۲ به قرینه لفظی:
۳۸۲.....	۳ به قرینه معنوی:
۳۸۲.....	حذف نهاد:
۳۸۲.....	حذف مستند
۳۸۲.....	حذف مفعول
۳۸۳.....	حذف متمم
۳۸۳.....	حذف حرف ربط
۳۸۳.....	حذف دیگر اجزای جمله

فصل چهاردهم : اضافه در لکی ۳۸۵

۳۸۷.....	علامت اضافه در لکی
۳۸۸.....	یادآوری
۳۸۸.....	اقسام اضافه
۳۸۸.....	۱ اضافه تخصیصی
۳۸۹.....	۲ اضافه ملکی
۳۸۹.....	۲.۱ تفاوت این اضافی تخصیصی و ملکی
۳۸۹.....	۳ اضافه تشبیهی
۳۸۹.....	۳.۱ یادآوری
۳۹۰.....	۴ اضافه استعاری:
۳۹۰.....	۵ اضافه توضیحی:
۳۹۰.....	۶ اضافه بیانی:
۳۹۰.....	۶.۱ یادآوری

۳۹۰	۶.۲ یادآوری
۳۹۱	۷ اضافه اقتراعی :
۳۹۱	۸ اضافه بنوت (فرزندی):
۳۹۱	۸.۱ تذکر :
۳۹۱	۹ اضافه‌ی وصفی

فصل پانزدهم : فرایندهای واجی در زبان لکی ۳۹۳

۳۹۵	فرایند ابدال
۳۹۵	۱ ابدال صامت
۳۹۵	۱.۱ «[z]» به «[ž]»
۳۹۶	۱.۲ «[b]» به «[v]»
۳۹۶	۱.۳ «[b]» به «[w]»
۳۹۶	۱.۴ «[b]» به «[m]»
۳۹۶	۱.۵ «[x]» به «[h]»
۳۹۶	۱.۶ «[q]» به «[x]»
۳۹۷	۱.۷ «[gh]» به «[x]»
۳۹۷	۱.۸ «[d]» به «[t]»
۳۹۷	۱.۹ «[b]» به «[m]»
۳۹۷	۱.۱۰ «[b]» به «[p]»
۳۹۷	۱.۱۱ «[b]» به «[f]»
۳۹۷	۱.۱۲ «ع'» به «[h]»
۳۹۷	۱.۱۳ «ف'» به «[m]»
۳۹۷	۱.۱۴ «ر'» به «[l]»
۳۹۸	۱.۱۵ «ج'» به «[č]»
۳۹۸	۱.۱۶ «د'» به «[z]»
۳۹۸	۱.۱۷ «و'» به «[b]»
۳۹۸	۱.۱۸ «د'» به «[z]»
۳۹۸	۱.۱۹ «ف'» به «[v]»
۳۹۸	۱.۲۰ «ت'» به «[d]»
۳۹۸	۱.۲۱ «ر'» به «[l]»
۳۹۸	۱.۲۲ «ل'» به «[l]»
۳۹۹	۱.۲۳ «ز/ض'» به «[t]»
۳۹۹	۱.۲۴ «و'» به «[m]»
۳۹۹	۱.۲۵ «ق'» به «[k]»
۳۹۹	۱.۲۶ «ن'» به «[t]»
۳۹۹	۱.۲۷ «نب'» به «[m]»
۳۹۹	۱.۲۸ «دئ'» به «[ē]»

- ۳۹۹ «[ob]» به «[o/æ]» ۱.۲۹
 ۳۹۹ «[āh]» به «[āw]» و «[o]» به «[e]» ۱.۳۰
 ۳۹۹ «[tān]» به «[on]» ۱.۳۱

۲ ابدال مصوت

- ۴۰۰ «[ā]» به «[o]» ۲.۱
 ۴۰۰ «[e]» به «[o]» ۲.۲
 ۴۰۰ «[bā]» به «[o]» ۲.۳
 ۴۰۰ «[u]» به «[ū]» و «[é]» به «[a]» ۲.۴
 ۴۰۰ «[u]» به «[i]» و «[a]» به «[e]» ۲.۵
 ۴۰۰ «[u]» به «[we]» ۲.۶
 ۴۰۰ «[e]» به «[o]» ۲.۷
 ۴۰۱ «[e]» به «[a]» ۲.۸
 ۴۰۱ «[ā]» به «[a]» ۲.۹
 ۴۰۱ «[ē]» به «[i]» ۲.۱۰
 ۴۰۱ «[we]» به «[o]» ۲.۱۱
 ۴۰۱ «[aw]» به «[āw]» ۲.۱۲
 ۴۰۱ «[é]» به «[éy]» ۲.۱۳

۳ ابدال صامت/مصوت مرکب به مصوت/صامت مرکب

- ۴۰۱ «[ab]» به «[āw]» ۳.۱
 ۴۰۱ «[eb]» به «[āw]» ۳.۲
 ۴۰۲ «[āb]» به «[āw]» و «[a]» به «[e]» ۳.۳
 ۴۰۲ «[ab]» به «[āw]» و «[a]» به «[e]» ۳.۴
 ۴۰۲ «[eb]» به «[āw]» و «[ā]» به «[e]» و «[é]» به «[a]» ۳.۵
 ۴۰۲ «[āb]» به «[āw]» ۳.۶
 ۴۰۲ «[āb]» به «[āw]» و «[o]» به «[we]» ۳.۷
 ۴۰۲ «[āb]» به «[āw]» ۳.۸
 ۴۰۲ «[ah]» به «[a:]» ۳.۹
 ۴۰۲ «[cha]» به «[ia]» ۳.۱۰
 ۴۰۳ «[ah]» به «[ēia]» ۳.۱۱
 ۴۰۳ «[hā]» به «[yā]» ۳.۱۲
 ۴۰۳ «[sj]» به «[č]» ۳.۱۳
 ۴۰۳ «[ud]» به «[ü]» ۳.۱۴
 ۴۰۳ «[odā]» به «[yā]» ۳.۱۵
 ۴۰۳ «[āč]» به «[hāč]» ۳.۱۶
 ۴۰۳ «[a']» به «[ā]» ۳.۱۷
 ۴۰۳ «[a']» به «[ā]» ۳.۱۸
 ۴۰۴ «[af]» به «[āw]» ۳.۱۹
 ۴۰۴ «[s]» به «[z]» و «[ih]» به «[ē]» ۳.۲۰

۳.۲۱	«[od]» به «[a]» و «[o]» به «[we]»	۴۰.۴
۳.۲۲	«[em]» به «[im]»	۴۰.۴
۳.۲۳	«[dɛ]» به «[a]» و مفتوح کردن ماقبل «[d]»	۴۰.۴
۳.۲۴	«[ost]» به «[swe]» و کاهش «[t]»	۴۰.۴
فرایند افزایش		
۴۰.۴		
۱ افزایش صامت		
۴۰.۴	۱.۱ افزایش «[m]»	۴۰.۴
۴۰.۴	۱.۲ افزایش «[t]»	۴۰.۴
۴۰.۵	۱.۳ افزایش «[t]» و «[t̃]» و ابدال «[o]» به «[wa]»	۴۰.۵
۴۰.۵	۱.۴ افزایش «[n]»	۴۰.۵
۴۰.۵	۱.۵ افزایش «[r]»	۴۰.۵
۴۰.۵	۱.۶ افزایش «[x]» و ابدال «[ɛ̃]» به «[a]»	۴۰.۵
۴۰.۵	۱.۷ افزایش «[h]» و ابدال «[u]» به «[we]»	۴۰.۵
۴۰.۵	۱.۸ افزایش «[x]»	۴۰.۵
۲ افزایش مصبوت		
۴۰.۵	۲.۱ افزودن «[ɐ]»	۴۰.۵
فرایند کاهش		
۴۰.۵		
۱ کاهش صامت		
۴۰.۵	۱.۱ کاهش «[b]»	۴۰.۵
۴۰.۶	۱.۲ کاهش «[t/ط]» در واژگانی که «[st]» دارند	۴۰.۶
۴۰.۶	۱.۳ کاهش «[d]» از آخر واژگانی که «[nd]» دارند	۴۰.۶
۴۰.۶	۱.۴ کاهش «[d]» از آخر واژگانی که به «[ad]» ختم می‌شوند	۴۰.۶
۴۰.۶	۱.۵ کاهش «[d]» از آخر واژگانی که به «[ud]» ختم می‌شوند	۴۰.۶
۴۰.۶	۱.۶ کاهش «[d]» از آخر واژگانی که به «[dom]» ختم می‌شوند و ابدال «[om]» به «[em]»	۴۰.۶
۴۰.۶	۱.۷ کاهش «[d]» از آخر واژگانی که به «[zd]» ختم می‌شوند	۴۰.۶
۴۰.۶	۱.۸ کاهش «[d]» از آخر واژگانی که به «[âd]» ختم می‌شوند	۴۰.۶
۴۰.۶	۱.۹ کاهش «[d]» از آخر مصادری که به «[dan]» ختم می‌شوند	۴۰.۶
۴۰.۷	۱.۱۰ کاهش «[f]»	۴۰.۷
۴۰.۷	۱.۱۱ کاهش «[h/ح]» از آخر واژه	۴۰.۷
۴۰.۷	۱.۱۲ کاهش «[x]» و ابدال «[o]» به «[ö]»	۴۰.۷
۴۰.۷	۱.۱۳ کاهش «[x]» از واژگانی که «[uxt]» دارند	۴۰.۷
۴۰.۷	۱.۱۴ کاهش «[n]» از واژگانی که به «[an]» ختم می‌شود	۴۰.۷
۴۰.۷	۱.۱۵ کاهش «[n]» از میان واژه	۴۰.۷
۴۰.۷	۱.۱۶ کاهش «[gh]» از آخر واژه	۴۰.۷
۴۰.۷	۱.۱۷ کاهش «[gh]» و «[d]»	۴۰.۷
۴۰.۷	۱.۱۸ کاهش «[gh]» از میان واژه	۴۰.۷

۱.۱۹	کاهش «پ» [p] از میان واژه.....	۴۰۸
۱.۲۰	کاهش «ر» [r] از میان واژه.....	۴۰۸
۱.۲۱	کاهش «ع» [ʔ].....	۴۰۸
۱.۲۲	کاهش «ش» [š].....	۴۰۸
۱.۲۳	کاهش «ز» [z].....	۴۰۸
۱.۲۴	کاهش «و» [v].....	۴۰۸
۱.۲۵	کاهش «گ» [g].....	۴۰۸

۲ کاهش مصوت..... ۴۰۸

۲.۱	کاهش «آ» [ā].....	۴۰۸
۲.۲	کاهش «آء» [āʔ] و ابدال «ی» [i] به «ئ» [ē].....	۴۰۹
۲.۳	کاهش «ش» [š] و ابدال «ی» [i] به «ئ» [ē].....	۴۰۹
۲.۴	کاهش «و» [u] و ابدال «ی» [i] به «ئ» [ē].....	۴۰۹
۲.۵	کاهش «ی» [ye] از واژگانی که به «أن» [an] ختم می‌شوند.....	۴۰۹

فرایندهای ترکیبی..... ۴۰۹

۱ افزایش مصوت/صامت، ابدال صامت/مصوت..... ۴۰۹

۱.۱	«ق» [q] به «خ» [x] و افزایش «ا» [a].....	۴۰۹
۱.۲	«د» [d] به «ت» [t] و افزودن «ا» [a].....	۴۰۹
۱.۳	«و» [o] به «ا» [a] و افزایش «ا» [a] و ابدال «ب» [b] به «ف» [f].....	۴۰۹

۲ ابدال صامت/مصوت، کاهش صامت/مصوت..... ۴۰۹

۲.۱	«ب» [b] به «و» [v] و حذف «د» [d].....	۴۰۹
۲.۲	«ب» [b] به «م» [m] و حذف «ن» [n].....	۴۱۰
۲.۳	«تب» [nb] به «م» [m]، «و» [o] به «و» [we] و حذف «د» [d].....	۴۱۰
۲.۴	«د» [d] به «ت» [t] و «و» [o] به «و» [w/we].....	۴۱۰
۲.۵	«و» [v] به «ب» [b] و «ل» [l] به «ل» [ll] و کاهش «ا» [a].....	۴۱۰
۲.۶	«د» [d] به «ز/ذ» [z] و «آء» [āʔ] به «و» [we] و کاهش «د» [d].....	۴۱۰
۲.۷	«ا» [a] به «ا» [a] و «ف» [f] به «پ» [p] و کاهش «د» [d].....	۴۱۰
۲.۸	«گ» [g] به «خ» [x] و کاهش «د» [d].....	۴۱۰
۲.۹	«ا» [a] به «ت» [a:] و کاهش «خ» [x].....	۴۱۰
۲.۱۰	«ا» [a] به «تیا» [ēia] و کاهش «خ» [x].....	۴۱۱
۲.۱۱	«ا» [a] به «تیا» [ēia] و کاهش «ش» [š].....	۴۱۱
۲.۱۲	«ق» [q] به «خ» [x] و کاهش «ن» [n] و یا «نقا» [nqa] به «خا» [xa].....	۴۱۱
۲.۱۳	«اد» [ad] به «ئ» [ē] و «با» [bā] به «وا» [wā].....	۴۱۱
۲.۱۴	کاهش «د» [d] و «آء» [āʔ] به «یا» [ye].....	۴۱۱

۳ ابدال صامت + ابدال مصوت..... ۴۱۱

۳.۱	«ی» [i] به «ئ» [ē] و «ز» [z] به «ژ» [ž].....	۴۱۱
۳.۲	«ئ» [ē] به «ی» [i] و «ز» [z] به «ژ» [ž].....	۴۱۱
۳.۳	«ی» [i] به «ئ» [ē] و «ب» [b] به «و» [v].....	۴۱۱

۴۱۲	۳. ۴ «ی[i]» به «ئ[ē]»، «ئ[é]» به «ا[a]» و «ب[b]» به «و[v]»
۴۱۲	۳. ۵ «ا[a]» به «آ[ā]»، و «ب[b]» به «و[v]»
۴۱۲	۳. ۶ «ئ[éy]» به «ئ[é]» و «ب[b]» به «و[v]»
۴۱۲	۳. ۷ «آ[ā]» به «ا[a]» و «ب[b]» به «و[v]»
۴۱۲	۳. ۸ «آ[ā]» به «و[ō]» و «ب[b]» به «و[v]»
۴۱۲	۳. ۹ «ا[a]» به «آ[ā]»، و «ب[b]» به «و[ō]»
۴۱۲	۳. ۱۰ «ئ[é]» به «ا[a]»، و «ب[b]» به «و[v]»
۴۱۲	۳. ۱۱ «ا[a]» به «ئ[e]»، و «ب[b]» به «و[v]»
۴۱۲	۳. ۱۲ «ئ[nb]» به «م[m]»، «ئ[é]» به «ا[a]»
۴۱۳	۳. ۱۳ «ئ[nb]» به «م[m]»، «و[ō]» به «ئ[é]» و «ئ[é]» به «ا[a]»
۴۱۳	۳. ۱۴ «ئ[nb]» به «م[m]»، «ئ[é]» به «ئ[é]» و «ئ[é]» به «ئ[ē]»
۴۱۳	۳. ۱۵ «ئ[nb]» به «م[m]»، «و[ō]» به «ئ[é]» و «ئ[é]» به «ئ[ē]»
۴۱۳	۳. ۱۶ «خ[x]» به «ح[h]» و «و[ō]» به «ئ[é]»
۴۱۳	۳. ۱۷ «خ[x]» به «ح[h]» و «و[ō]» به «ئ[é]» و «ئ[é]» به «ا[a]»
۴۱۳	۳. ۱۸ «ی[i]» به «ئ[ē]» و «غ[gh]» به «خ[x]»
۴۱۳	۳. ۱۹ «ی[i]» به «ئ[ē]» و «غ[gh]» به «خ[x]» و «ئ[é]» به «ا[a]»
۴۱۳	۳. ۲۰ «و[ō]» به «ئ[e]» و «غ[gh]» به «خ[x]»
۴۱۳	۳. ۲۱ «و[ō]» به «ئ[é]» و «غ[gh]» به «خ[x]» و «ئ[é]» به «ا[a]»
۴۱۴	۳. ۲۲ «ق[q]» به «خ[x]» و «ئ[é]» به «ا[a]»
۴۱۴	۳. ۲۳ «ئ[éy]» به «ئ[é]» و «غ[gh]» به «خ[x]»
۴۱۴	۳. ۲۴ «ب[b]» به «م[m]» و «ا[a]» به «ئ[e]»
۴۱۴	۳. ۲۵ «و[ō]» به «ئ[e]» و «ک[k]» به «گ[g]» و «و[ō]» به «ئ[é]»
۴۱۴	۳. ۲۶ «و[ō]» به «ئ[e]» و «ب[b]» به «پ[p]» و «کاهش [p]»
۴۱۴	۳. ۲۷ «ر[r]» به «د[d]» و «ا[a]» به «ئ[e]»
۴۱۴	۳. ۲۸ «ر[r]» به «ل[l]» و «و[ō]» به «ئ[e]»
۴۱۴	۳. ۲۹ «ر[r]» به «ل[l]» و «و[ō]» به «ئ[é]»
۴۱۴	۳. ۳۰ «ئ[éh]» به «ئ[ē]» و «ا[a]» به «ئ[e]»
۴۱۵	۳. ۳۱ «ج[j]» به «ئ[ā]» و «و[ō]» به «ئ[é]»
۴۱۵	۳. ۳۲ «ج[j]» به «ئ[ā]» و «ئ[é]» به «ا[a]»
۴۱۵	۳. ۳۳ «ج[j]» به «ئ[ā]» و «ی[i]» به «ئ[ē]»
۴۱۵	۳. ۳۴ «ج[j]» به «ئ[ā]» و «ی[i]» به «ئ[e]»
۴۱۵	۳. ۳۵ «گ[g]» به «و[v]» و «و[ō]» به «ئ[e]»
۴۱۵	۳. ۳۶ «ت[t]» به «ئ[ā]» و «و[ō]» به «ئ[é]»
۴۱۵	۳. ۳۷ «ر[r]» به «ل[l]» و «ئ[é]» به «ا[a]»
۴۱۵	۳. ۳۸ «م[m]» به «ن[n]» و «آ[ā]» به «و[ō]»
۴۱۵	۳. ۳۹ «ند[nd]» به «ئ[ā]» و «و[ō]» به «ئ[e]» و «ا[a]» به «ئ[e]»
۴۱۶	۳. ۴۰ «ز[z]» به «س[s]» و «ی[i]» به «ئ[ū]»
۴۱۶	۳. ۴۱ «گ[g]» به «خ[x]» و «ی[i]» به «ئ[ē]»

۴ ابدال چند صامت/مصوت..... ۴۱۶

۴.۱ «ز» [z] به «ژ» [ʒ] و «نگ» (ng) به «ځ» [ɲ]..... ۴۱۶

۴.۲ «غ» [gh] به «خ» [x] و «ب» (b) به «و» [v]..... ۴۱۶

۴.۳ «ف» [f] به «م» [m] و «ق» [q] به «خ» [x]..... ۴۱۶

۴.۴ «ر» [r] به «ل» [l] و «د» [d] به «ت» [t]..... ۴۱۶

۵ کاهش، افزایش، ابدال صامت/مصوت..... ۴۱۶

۵.۱ افزودن «[c]» و ابدال «ف» [f] به «پ» [p]، «ی» [i] به «ئ» [ē] و کاهش «د» [d]..... ۴۱۶

فرایند قلب..... ۴۱۶

۱ جابه‌جایی «ط/ت» [t] با «ل» [l]..... ۴۱۷

۲ جابه‌جایی «س» [s] با «ک» [k]..... ۴۱۷

۳ جابه‌جایی «ب» [b] با «ر» [r]..... ۴۱۷

۴ جابه‌جایی «ف» [f] با «ق» [q]..... ۴۱۷

۵ جابه‌جایی «ف» [f] با «ل» [l]..... ۴۱۷

۶ جابه‌جایی «ش» [ʃ] با «خ» [x]..... ۴۱۷

۷ جابه‌جایی «و» [v] با «ر» [r]..... ۴۱۷

۸ جابه‌جایی «م» [m] با «ز» [z]..... ۴۱۷

۹ جابه‌جایی «ب» [b] با «ز/ض/ظ/ذ» [z]..... ۴۱۸

فصل شانزدهم : پیشوند، پسوند و میانوندها در لکی..... ۴۱۹

پیشوندهای معروف و کاربردهای مهم آنها..... ۴۲۱

پسوند های معروف و کاربرد های مهم آنها..... ۴۲۴

میانونده..... ۴۳۶

فصل هفدهم : مقایسه‌ی قواعد دستوری زبان لکی با برخی از زبان‌ها و گویش‌های ایرانی

..... ۴۳۹

مقدمه..... ۴۴۱

اسم..... ۴۴۱

۱ نشانه‌ی جمع..... ۴۴۱

۲ معرفه و نکره..... ۴۴۱

ضمیر..... ۴۴۲

۱ ضمایر غیر متصل..... ۴۴۲

۲ ضمایر متصل به اسم..... ۴۴۲

۴۴۳	ضمیمه اشاره
۴۴۳	ضمیمه مشترک
۴۴۴	فعل
۴۴۴	۱ شناسه‌های فعلی
۴۴۴	۱.۱ شناسه‌های فعل لازم
۴۴۴	۱.۲ شناسه‌های فعل متعدی
۴۴۵	۲ ساخت فعل ماضی
۴۴۵	۲.۱ ماضی مطلق
۴۴۶	۲.۲ ماضی استمراری
۴۴۷	۲.۳ ماضی نقلی
۴۴۸	۲.۴ ماضی بعید
۴۴۹	۲.۵ ماضی ابعد
۴۴۹	۲.۶ ماضی التزامی
۴۵۰	۳ ساخت فعل مضارع
۴۵۰	۳.۱ مضارع اجباری
۴۵۲	۳.۲ مضارع التزامی
۴۵۳	۴ فعل امر
۴۵۳	۵ فعل نهی
۴۵۴	اعداد
۴۵۴	۱ اعداد اصلی
۴۵۶	اعداد کسری
۴۵۹	فصل هجدهم: مقایسه‌ی دستور زبان لکی با دستور زبان زبان‌های باستانی
۴۶۱	مقدمه
۴۶۱	ریشه‌ی فعل
۴۶۱	ماده‌ی فعل
۴۶۲	۱ ماده‌ی مضارع
۴۶۲	۲ ماده‌ی نقلی
۴۶۳	۳ ماده‌ی ماضی
۴۶۳	۴ ماده‌ی آینده
۴۶۳	۵ ماده‌ی مجهول
۴۶۳	۶ ماده‌ی سببی
۴۶۴	۷ ماده‌ی جعلی

۴۶۴.....	۸ ماده‌ی آغازی
۴۶۴.....	۹ ماده‌ی آرزویی
۴۶۴.....	۱۰ ماده‌ی تشدیدای
۴۶۵.....	باب
۴۶۵.....	وجه
۴۶۵.....	زمان
۴۶۵.....	شمار
۴۶۶.....	شخص
۴۶۶.....	شناخته
۴۶۶.....	مصدر
۴۶۷.....	نشانه‌های نفی و نهی
۴۶۷.....	فعل امر
۴۶۸.....	فعل ماضی استمراری
۴۶۸.....	فعل التزامی
۴۶۹.....	فعل مجهول
۴۶۹.....	۱ فعل مجهول در اوستایی
۴۶۹.....	۲ فعل مجهول فارسی باستان
۴۶۹.....	۳ فعل مجهول در فارسی میانه‌ی غربی
۴۷۰.....	۴ فعل مجهول در زبان لکی
۴۷۰.....	صفت مفعولی
۴۷۲.....	منابع و مآخذ

مقدمه

زمانی که وارد دانشگاه شدم و هنگامی که هنوز هفده سالم تمام نشده بود، بنده که نوجوانی بیش نبودم و شاید نخستین برخورد من با فرهنگ‌ها، زبان‌ها و اقوام مختلف ایرانی بود، و ذهنی خالی از داده‌ها و اطلاعات و بسیاری دانسته‌ها داشتم، و حتی با فرهنگ بومی خود آنچنان آشنایی نداشتم که بتوانم فرهنگ خود را آن‌گونه که هست معرفی کنم، بنابراین شاید در برخی اوقات می‌دیدم که برخی هم‌دانشگاهی‌هایم آنچنان به فرهنگ و زبان خود آشنایی دارند و آن را معرفی می‌کنند، که احساس غبطه و خودکمترینی در من ایجاد می‌شد، و این احساس من، شاید دلایلی گوناگون داشت؛ کم‌سن بودن من، بزرگ شدن در جامعه‌ای که مردمان آن به غنای فرهنگ خود هیچ دانشی ندارند، و جامعه‌ای که دست‌اندرکاران آن به فرهنگ آن هیچ توجهی نداشته و دغدغه‌ای در این مورد ندارند و بسیاری دلایل دیگر.

در آغاز من هم از آداب و رسوم و چیزهایی که از پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌هایم شنیده و دیده بودم، از برای دوستان تعریف می‌کردم و می‌گذشت، اما در همان زمان‌ها بنده احساس کردم که در مورد زبان، تاریخ و فرهنگ بومی جامعه‌ام کارهای تحقیقی و پژوهشی کمی انجام گرفته است، و آن تحقیق‌ها در معرفی فرهنگ بومی من بسیار ناتوان بودند، بنابراین رو آوردم به شناختن فرهنگ و زبان پدری‌ام، و هرچه می‌شنیدم و اندیشه‌ام به آن می‌رسید در برگه‌ای یادداشت می‌کردم؛ آنچنان که اکثر دوستان من، مرا به این صفت می‌شناختند که «فلانی در حال تحقیق درباره‌ی فرهنگ بومی خود است»، و برخی دوستان برای کسب اطلاعات از زبان و فرهنگ بومی به نزد من می‌آمدند.

دو-سه سالی گذشت و من احساس کردم که می‌باید تحقیقات خود را تدوین کرده و آن‌ها را به صورت کتاب ارائه دهم. یکی از شاخه‌هایی که بنده در آن تحقیقات گسترده‌ای انجام دادم، تحقیقاتی درباره‌ی «صرف و نحو زبان لکی» بود، که تدوین آنها به صورت یک کتاب در خرداد سال ۱۳۸۹ به پایان رسید و با عنوان

«قواعد دستوری در گفتار مردمان لک» به زیور چاپ آراسته شد. خدای را شکر که با استقبال خوبی روبرو شد، آنچنان که به چاپ دوم هم رسید. کتاب مذکور از نگاه بسیاری عزیزان دارای نکات بکر و تازه‌ای در موضوع «صرف و نحو زبان لکی» بود، و حتی با تعجب ایشان روبرو شده بود که «آیا زبان لکی دارای این توانمندی‌ها هست(؟)».

بعد از چاپ دوم آن، بنده که تحقیقاتم در صرف و نحو لکی ادامه داشت و بسیاری نکات بکر و تازه و ذکر نشده را در این موضوع به دست آورده بودم، برخی کاستی‌ها را در کتاب مشاهده نمودم، بنابراین قصد کردم که موضوع صرف و نحو زبان لکی را با طرحی جدید ارائه دهم، و این شد که کتاب حاضر را با عنوان «دستور زبان لکی» ارائه دادم.

در آن روزها که بنده در آغاز پژوهش‌های خود بودم، شاید کمتر کسی آشنایی با زبان و فرهنگ لکی داشت، و بیشتر آن را به عنوان یک لهجه می‌شناختند و حتی برخی نمی‌شناختند و این در حالی بود که اگر من لک‌زبان با شخصی که کردزبان و یا فارس‌زبان، لرزبان، ترک‌زبان، عرب‌زبان و یا هر زبان دیگری، با زبان بومی‌ام به صحبت می‌نشستم، نه من از سخنان او متوجه چیزی می‌شدم و نه او از سخنان من چیزی به دست می‌آورد، شاید بعد از آنکه یک سالی که کنار هم بودیم و از همدیگر در مورد زبان و اینکه فلان واژه در زبان شما چه می‌گویند و از این حرف‌ها، بنده سر از سخنان ایشان در می‌آوردم و ایشان هم می‌دانستند منظور من از فلان سخن چه بوده است.

به هر حال، اکنون بنا به نظر برخی از بزرگ زبان‌شناسان دنیا، لکی یکی از زبان‌های ایرانی است که اکنون مردمانی در جهان به وسیله‌ی آن با هم به گفتگو می‌پردازند و دیگر لکی نه به عنوان یک لهجه و یا گویش، بلکه به عنوان یک زبان مستقل شناخته شده است.

این کتاب حاصل کم و بیش ۱۲ سال تحقیق و پژوهش شبانه‌روزی بنده است، شاید بنده در مورد نکته‌ای روزها وقت صرف کرده و تلاش نموده‌ام، اما به هر حال اکنون خدای را شکر می‌گذارم که توانستم این مهم را به پایان برسانم. در اینجا بر خود لازم می‌دانم که از تمام عزیزانی که مرا در نگارش این کتاب یاری رسانده‌اند سپاس ویژه‌ای داشته باشم، و نیز از همسر عزیز و گرامی‌ام که سختی‌ها و زحمتهایی از ناحیه‌ی من بر ایشان متحمل می‌شد، تشکر می‌کنم و همچنین از برای دختر نازنینم «رمیصا» و پسر عزیزم «مصطفی» آرزوی سلامتی و بهروزی دارم.

با سپاس

علی ایوتوندی (ایتیوندی)

۱۳۹۸/۹/۲۰